

d in. Over
elde vraag-
f een eigen
kant noch
boek een
vlak tegen
olg hiervan
nis te loor
oelens aan
trevan ver-
lagsschool,
elen, haar
toekomst

om van de
stroom van
leiden, dat
n dat toch
het gevaar
ming, van
d.

lagsschool!
gen: Raak
weperij.
k hier wel
kracht, die
werkeloos-
ade energie

lectuur der
ng der ge-
ebben een
oel bekend
en tekst in
te vullen
krijkt die
in zelfstan-
diedt ze om

n lijn wor-
der geloo-
r karakter.
gen is, ge-
d zelf voor-
gelooigen
dijn genade
rd te doen
it te laten
en aan te
gen op hen

chtbanken,
zoo is het
besef, dat
gelooigen
het samen-
fabernakel
it", en dit
der samen-

ering, maar
Middelijck,
uitlegt en
e waar het
Gemeente

ontblooten
is uit dat

oog gevat,
oge betee-
de Heilige

God-zelf
mensche-
toepassing.
Voord zelf,
niet buiten-
ket, maar
geraderden
Voord laat

er opgevat,
ndig bleef
n voorlas
te gras
chte stuk-
d-zelf ge-
n van Job
s berispte,
d-zelf aan
register of
n en stam-
en, die de
als Gods
klonken.
o, waarbij
indeling
beprekten
vormden;
welgeves-

men, dat
thrift, het
beide tot
was het
van stuk-
ren als de
stel. Een
wenschen
liet leven,
tijn Evan-
kerk toe-
huiselijke
overbodig
in inhoud
ijsondere

et, dat in
aangrijp-
p bijzon-
oord van

oorlezing
oveel er
ezing zijn
het stuk

overge-
de orde

der Zondagen, in alle verbonden kerken, op gelijke wijze plaats grijpende.

Een weten, dat, op hetzelfde oogenblik dat men zulk een deel van het Woord aanhoorde, datzelfde stuk van het Woord in alle kerken gelezen werd. En alzo de Heere op elken morgen van den dag des Heeren in eenzelfde Woord sprekende tot alle kerken.

Kan men ontkennen, dat hierin iets plechtigs en indrukwekkends school?

Toch, het zij niet verheeld, heeft dit tot misbruik geleid; een misbruik dat men ten deele in de Luthersche, maar vooral in de Hoog-Anglikaansche kerk nog aantreft.

Luther schreef aan de stukken zelf van het Woord als zoodanig zekere mystieke kracht toe. Hij vergeleek het met het Sacrament, en achtte dat het Woord, even als het Sacrament, op geheimzinnige, zoo niet op mystieke wijze werkte.

En bij de Anglikenen in Groot-Brittannië en Amerika heeft deze zelfde dwang er toe geleid, om aan de pralectuur van het Woord een vorm te geven, die stuit. Om namelijk deze pralectuur wel scherp van de prediking des Woords te onderscheiden, is daar de gewoonte ingevoerd, om het Woord op half zangerige wijze zó te lezen, dat de indruk ontstaat, alsof het zoo uit den hemel komt, maar met het jammerlijk gevolg, dat niemand die het hoort, het verstaan of volgen kan. Het kon evengoed in het Latijn of in het Hebreeuwsch worden gelezen.

Al zulke ongerijmdheid moet natuurlijk worden tegengegaan. De lezing moet klaar, moet helder, moet volkomen duidelijk zijn, zoodat ieder ze kan verstaan en volgen.

Daarom moet ook nooit een stuk uit het Woord in de vergadering der geloovigen worden voorgelezen, zonder dat hij, die voorleest, vooraf thuis het aandachtig heeft nagegaan. Alleen de zeer goede is er zeker van, dat hij, bij eerste oogopslag, elk stuk goed en juist zal lezen. Men moet van elk vers weten hoe de zin loopt; op welk woord de nadruk valt; als twee verzen één zin bedoelen, niet ophouden als het vers uit is; en ook de eigenaamen goed uitspreken. Al wat bij het lezen den zin stoort, stoort den indruk dien de voorlezing op de gemeente maakt.

Ook kost goed lezen oefening, en alzo moet niemand met dezen dienst belast worden, die in het publiek voorlezen geen oefening had gehad. Goed voorlezen doet men niet vanzelf, en alleen wie hierin onderricht is, verstaat deze kunst. Geldt dit nu reeds voor een ieder die, waar ook, iets in het publiek heeft voor te lezen, — hoe veel meer moet die eisch dan niet gesteld worden, waar het de heiligste voorlezing betreft, die zich op aarde denken laat.

Wel verstaan we, dat het niet mogelijk is, al wat ten deze in onze kerken nog gebrekkigs voorkomt, aanstonds te verbeteren. Ook na deze onze artikelen zal de voorlezing in de meeste kerken de oude sleur blijven volgen, met al het gebrek die deze sleur aankleeft.

Maar daarom is het juist te meer noodzakelijk, dat de aandacht van de ernstigeren onder de broederen ook op dezen misstand gevestigd worde, opdat men zich wenne ook deze zaak in en door te denken, en opdat van lieverlede eenige verbetering ontstaan mocht.

Nog één punt mag hierbij niet onbesproken blijven.

Ook in kerken, waar de pralectuur van het Woord, gelukkigerwijze, in den dienst zelf is opgenomen, is het nog zoo goed als vaste gewoonte, dat deze voorlezing plaats hebbe niet door een Dienaar des Woords.

Dit nu is te verstaan. En wel uit twee oorzaken.

Vooreerst heeft men van oudsher de gewoonte gehad, in groote kerken waaraan meerdere geestelijken verbonden waren, die voorlezing niet door denzelfden geestelijke te doen plaats hebben, die de prediking had. En ten anderen sprak het vanzelf, dat in onze Gereformeerde kerken, waar lange jaren de voorlezing voor den dienst plaats had, de prediker niet lezen kon.

Toen nu de betere gewoonte weer in zwang kwam, om de lezing in den dienst te doen plaats hebben, en dus na votum en gezang, voerde men, om geen al te grooten sprong te maken, den regel in, dat de predikant van den kansel den voorlezer uitnodigde om alsnu tot de voorlezing over te gaan.

Op zich zelf is hier dan ook niets op tegen, mits het geschiedt door iemand die in het ambt staat. Waar dus de ouderlingen hietoe de noodige geschiktheid en vrijmoedigheid bezitten, kan deze regel, mits goed toegepast, zelfs uitmuntend werken, om het ambt van ouderling in betekenis te verhoogen.

Wat alleen niet mag is, dat de indruk in de gemeente gevestigd worde, alsof de voorlezing van het Woord niet door den predikant zelf plaats had, als zijnde iets van minder beteekenis.

De prediking is dan het hoogste. Dit doet de Dienaar des Woords. Maar de voorlezing van het Woord is iets ondergeschiks; dat doet dan iemand die lager staat.

Van tweeën één dus. Of ook de voorlezing van het Woord moet plaats hebben door den Dienaar des Woords. Ofwel, zoo het door een ouderling geschiedt, moet die ouderling daarbij optreden als ambtelijk orgaan van den Kerkeraad.

Recensien.

Arabia. The Cradle of Islam. By Rev. S. M. Zaener. Edinburgh and London. Oliphant Anderson and Ferrie.

Schrijver van dit boek is de heer Zaener, die in 1890 door de classis Iowa der Hollandsch-Gereformeerde kerken van Amerika werd uitgezonden tot de missie in Arabië de bakermat van het Mohammedanisme, en thans nog als

missionair dienaar aldaar werkt te Bahrein, aan de Perzische golf. Van toen af heeft deze zending blijkbaar niets onbeproefd gelaten, om het land en het volk der Arabieren, van alle zijden te leeren kennen, en van deze tienjarige studie biedt hij u in dit boeiende werk de rijpe vrucht.

De auteur levert rijk materiaal voor de kennis van Arabië, uit ethnographisch, geographisch, archaeologisch, commercieel en politiek oogpunt. Hij geeft een studie over den Islam in zijn oorsprong, leer en geschiedenis, met een wel geadruede beoordeeling van Christelijk standpunt. Hij beschrijft den Arabier; zijn taal, zijn literatuur, zijn kunst en wetenschap. Hij toont aan, in hoeverre Arabië met het Christendom in aanraking is gekomen, van het Pinksterfeest af tot den jongsten tijd, nu de Gereformeerde kerken van Noord-Amerika dit land tot haar zendingsterrein kiezen. Concluderend stelt hij dan de problemen, waar de missie in Arabië voor geplaatst wordt en besluit zijn boek met de vermelding van datgene, waarop de zending onder Ismael's nakomelingen op grond van de beloften Gods hopen mag.

Het werk is versierd met eenige schoone illustraties en stijgt nog in waarde door de lijst van werken over Arabië, die de schrijver in een aanhangsel er bij gevoegd heeft.

Mij dunkt, er kan van deze studie niet anders dan met lof gewaagd worden. De auteur was met de literatuur over zijn onderwerp volkomen op de hoogte. Uit Oostersche en Westersche bronnen, uit bronnen van den nieuweren tijd en van de middeleeuwen werd door hem geput; van zijn tienjarige verblijf in Arabië wist hij uitnemend partij te trekken, om levendig te schilderen en locale toelichting te geven.

Dit boek werpt voor de wetenschap vruchten af en is voor den evangelisator onder de Arabieren en andere Islamitische volken schatten waard. Het bewijst opnieuw, van hoe groot belang het is, dat in de missie onder de heidenen zoowel als onder Mohammedanen mannen uitgezonden worden, die aan een gezond en levend geloof een degelijke, wetenschappelijke vorming paren.

Het Methodisme door Dr. B. Wielenga, predikant te Westmaas, Kampen, J. H. Kok.

Deze studie is een referaat, door Dr. Wielenga gehouden op de Zuidhollandsche predikantenconferentie en nu naar den wensch diervoorferentie in druk gegeven.

Ten iste wordt de plaats aangegeven, die het Methodisme en als organisatie en als algemeen verschijnsel in de wereld der religieuze verschijnselen heeft ingenomen.

Ten ade schetst Dr. Wielenga het historisch optreden in systematischen vorm van het Methodisme.

Ten ze geeft hij een principieele, heldere kritiek op het Methodisme en toont daarbij aan, dat er twee grondfouten inzitten; de eene, dat het met den verborgen wil Gods niet rekt; de andere, daarmede samenhangend, dat het geen oog heeft voor het verband tusschen natuur en genade en tengevolge daarvan de leer der genademiddelen en der gemeene gratie miskent.

Met inachtneming van het verschil tusschen Wesley en Whitefield laat hij vervolgens zien, hoe uit deze grondwalingen al de verschijnselen van het Methodisme te verklaren zijn, om ten slotte de vragen te beantwoorden, hoe wij als Gereformeerden ons tegen den Methodistischen invloed hebben te verweeren en wat er van het Methodisme, bepaaldelijk voor Dienaren des Woords, te leeren valt.

Wij danken Dr. Wielenga voor zijn bondig, helder, goed gestileerd geschrift.

Men proeft er den *philosophische* doctor in. Dat nu reeds een tweede oplage noodig was, bewijst wel, dat het gretig gelezen wordt. En het is dit ten volle waard. Het zegt ons niet alleen, dat we het Methodisme hebben te bestrijden, maar ook waarom.

Tijdswoorden. Vier Leerredenen door W. H. Gijzen, predikant te Amsterdam. Ten voordele van het Chr. Nat. Boeren-Comité. Amsterdam, W. Kirchner.

Deze predikanten van den nestor der Amsterdamsche gereformeerde predikanten zou ik juweeltjes willen noemen. Waarom?

Oa, om de inleidingen, die waarlijk inleidingen zijn; om de tekstverklaring, die grondig en tegelijk zeer bevattelijk is voor heel de gemeente; om de breede en juiste toelichting, die de waarheden of beginselen van den tekst ontvingen uit heel de H. Schrift en uit de historie; om de treffende aanpassing aan de groote vraagstukken van onzen tijd, inzonderheid in betrekking tot den heilloozen Zuid-Afrikaanschen oorlog; om de gezonde en doeltreffende vermaning en bestijering aan de gemeente des Heeren uit den tekst en naar den eisch des tijds gegeven; om de waardige, duidelijke, bovenal Bijbelsche taal, waarin al dit uitnemende gezegd is.

Wat den krijg tegen de vrije Boerenrepublieken aangaat, Dr. Gijzen's oog is voor het gruwelijk onrecht, dat Engeland begaat, welgepand; hij ziet daarin een saamwerk van de macht der valsche religie, van het geld en de weelde en van de Godverloofde staatsmacht; tevens waarschuwt hij er ernstig voor, dat men de Boeren toch niet gelijk stelle met Israël van den ouden dag; ook de vergelijking tusschen dezen oorlog en onzen worstelstrijd tegen Spanje niet op alle punten doortrekke en geen verkeerde toepassing make van de toezeggingen Gods, in zake der verhooring onzer gebeden; eindelijk wijst hij, bij het voor ons ondoordringelijke van de oordelen Gods in de geschiedenis van personen en volken, op den onoveranderlijken, altoos wijzen Raad des Heeren, welks vervulling, ook door donkere nachten heen, Zijne heerlijkheid aan het licht zal brengen.

Latzen deze leerredenen, waarin zoo helder licht uit het Woord van God ontstoken wordt en waar zooveel levenswijsheid in spreek, veel gelezen worden en laten ze ons jongeren in de bediening zijn tot exempla imitanda.

WIMMINGA.

Voor Kootwijks Scholen.

Ingekomen bij Dr. HOUTZAGERS: Van den heer E. W. Elzinga te Bilja, collecte in de kerk van 7 Oct. / 13.50; van den heer A. S. Leys te Aardenburg 2 Unie collecte; uit Stad aan het Haringvliet, letters A. en R., twee coupons af 1.23½ samen f 2.47; van Dr. J. J. M. te Charlois, van de Geref. Kerk f 5.

In hartelijken dank ontvangen.

D. HULLEMAN, Penningmeester.

Kootwijk.

Wat we daarvoor bijdragen, is geen gave der liefde, maar betaling van schuld. Daar ligt niet

Nit de Perz.

Dr. Fernhout's eerste stuk was te belangrijk, om het tweede en tevens artikel niet te laten volgen.

Het was van deren inhoud, en wordt ingeslijkt uit de *Utr. Ke. Akde* overgenomen:

De oorzaken van de tekorten voor den Kerkdienst zijn veel en velerlei. Stellig is er óók onder te noemen de gierigheid, in den gewonen zin van het woord: de vertoefheid aan 't geld, shet niets kunnen missen, zoals het volk het noemt; de laagste en schandelijkste vorm van de hebzucht, de mammoedienast als naakte fetishevverering.

Als er in den kleinen kring der twaalf, die Jesus verloor, reeds een gierigaard was, hoeveel gierigaards zullen er dan allicht wezen onder de horden en duizden leden einer Gereformeerde Kerk. En als Judas het jarcnlang uithouden kon in de tegenwoordigheid van Jesus zelf, met hoeveel meer vrijmoedigheid moet dit soort van geveinsden dan onder óns verkeeren.

En het moet beleden, dat we het hun heel gemakkelijk maken ook; heel wat gemakkelijker dan het Judas moet gevallen zijn. Want in Jesus' kring stond de zedelijke maatstaf hoog. Geen sonde werd er verpoeijkt; ook de gierigheid niet. Daar zorgde de Meester wel voor. En hij zorgde ook, dat Judas, de betrager werd, en daardoor te moete lijken zijn gierigheid schuld kon houden.

Maar onder ons gaat de zedelijke standaard telkens weer zinken. En dan heeft de gierigheid het voorrecht van het eerst met verschooning behandeld te worden.

Vroom zijn en dronkaard wezen; bekeerd zijn en hoereeren — dat gaat niet. Maar heel zijn leven gierig zijn en zalig afsterven, dat schijnt beter te gaan. Alsof het Woord niet, bij de opsmaling van hen, die het Koninkrijk Gods niet zullen beerven, maar de hoerders en de dronkaards, ook de gierigaards noemde.

Dit zou de Kerk van Christus moeten dringen om wie gierig is, vooral wie zich gierig toont jegens den Kerkdienst, niet minder ernstig te bestraffen en, als het moet, te tuchtigen, dan alle hoereerden en dronkaards. Maar zie, daartoe snijdt ze zich zelf, voorzooveel het aan haar hangt, onnooel genoeg, den pas af.

In plaats van deze sonde, met den lijver dien te waard is, te vervolgen, verschaft ze haar, heel vriendelijk, de gelegenheid, om zich te verschuilen. We bedoelen dit, dat ze op andere manieren dan door vaste bijdragen van haar leden zoekt te krijgen wat voor den Kerkdienst noodig is. Mede in het collecteren met een zak: een blind inramelen, waarbij geen controle van de gaven mogelijk is. — Prachtige gelegenheid voor de gierigaards om in den zak te houden wat ze liever niet missen en toch voor een fatsoenlijk Christenmenschen door te gaan!

Tien tegen één, dat één hunner den collecterak heeft uitgevonden.

Of son ze misschien een geluige zijn van betere tijden, dat men toen vertrouwde, dat niemand den blinden zak bedriegen zou? Gelukkig dan voor den zak; maar des te erger voor óns. Want ónsel vertrouwen kunnen wij niet meer geven, en mogen we niet meer vragen.

En uit dien bedrogen zak moet men dan in menige Kerk al zijn inkomsten! Wat wonder dat men jaar op jaar tekort komt.

Elders ging men wel den eenigen goeden weg der vaste bijdragen op; maar om tegelijk het onmetbaarlijk zakje aan te houden. Alsof het jammer was, dat men zoo men gedurende de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en — alsof het jammer zou wezen voor de gierige broeders en zusters zoo hun deze kostelijke gelegenheid voor 't schuilevinkje spelen werd benomen.

O, dat zakje is hun reddingsplank! Als dat zakje er niet was, moesten ze zonder pardon met hun vaste bijdrage voor den dag komen; en dan — dan moest hun gierigheid cran of hun geld. Maar nu zijn ze veilig. Veilig achter de twee verzen van den tusschenaan, onder het aanroepen van den Naam des Heeren, de variatie van het kerkemijns missen moet, en —

doorgonden. *Gnatus* heette het boven het
autoriteitsgevoel des volks verheven inzicht in
de goddelijke dingen. De grondgedachten van
het Gnosticisme zijn: een God die boven het
geschapene staat en een ongoddelijke stof of
materie; openbaring der verborgene godheid in
een goddelijk middenwezen, door hare ver-
eeniging met de stof; lozmaking van het aan
de wereld verkleefde goddelijke als kennis van
den waren God door de persoonlijke verschij-
ning van een goddelijk wezen in de ge-
schiedenis.

De Gnostici hadden vele vertakkingen en
gingen in verschillende richtingen uiteen, na-
mate dat het Oostersche of Grieksche, Christe-
lijke of Joodsche element de overhand had.
Doordien de stichter van de neo Gnostici in
Frankrijk den naam van Valentinus II aannam,
schijnen deze lieden het Gnosticisme te volgen,
dat zich aan de ideeën van Plato aansluit.
Voor sommige kinderen der eeuw, die aan
de eene zijde het materialisme huldigen en
aan den anderen kant toch niet alle religie
willen op zijde zetten, zal het herleefde Gnos-
tisme zekere aantrekkelijkheid uitoefenen.

Het is bekend, dat de meerderheid in den
gemeenteraad van Parijs tot de socialistische be-
hoort. Wat van die heeren is te verwachten
inzake de vrijheid van conscientie, wanneer zij
het roer van den staat geheel in handen zul-
len hebben, blijkt uit het besluit dat in het
Bulletin municipal officiel de la ville de Paris
van den 10den Augustus 1900 wordt medege-
deeld. Het besluit luidt aldus: "Verbod van het
uitdelen van kleine geschenken, die het
Evangelie van Johannes bevatten en van alle
Evangelien binnen het terrein der tentoonstelling."

Overwegende dat de algemeene tentoonstel-
ling van het jaar 1900 een veel hooger karak-
ter hebben moet, dan daartoe mede te werken
dat katholieke colporteurs hunne clericale pro-
paganda drijven kunnen; en overwegende, dat
aan de anti-clericale colporteurs de volmacht
niet kan gegeven worden, hunne geschenken te
verspreiden, wordt vastgesteld, dat het uitdelen
van godsdienstige geschenken op het terrein van
de tentoonstelling verboden is."

Wanneer het de werken van Zola had gegol-
den, zou de gemeenteraad zeker hebben uitge-
sproken, dat de verbreiding van die geschriften
moest dienen om den roem van de Fransche
literatuur te verhoogen. Eigenaardig is het,
dat de mannen van den Parijschen gemeen-
teraad niet weten dat er een onderscheid bestaat
tusschen clericale en Protestanten, en in den
waan verkeerden dat Roomsche-Katholieken door
bijbelverspreiding propaganda voor hunne kerk
zoeken te maken.

WINCKEL.

Voor Kinderen.

EEN MERKWAARDIGE ONTDEKKING.

We lezen in 1 Koningen 6: 7:
Het huis nu, als het gebouwd werd, werd
niet afgewerkt, steen, zooals deze toegevoerd
was, gebouwd; zoodat geene hamer, noch bijl
of eenig ijzeren gereedschap gehoord werd in
het huis, als het gebouwd werd.

Er bestaat in Engeland een vereeniging, die
ten doel heeft het Heilige Land te onderzoe-
ken, omlinden op te sporen en door opgravin-
gen en andere nasporingen, te weten te komen
hoe het er vroeger uitzag. Deze vereeniging
heeft reeds veel aan het licht gebracht.

Onder anderen is zij er door ijerige nasporin-
gen in geslaagd, overblijfselen van den ouden
tempel van Salomo te Jeruzalem te ontdekken.
Als de grondslagen van zulke oude gebouwen
gevonden worden, treft men er ook bijna altijd
stukken afgehouwen steen en allerlei aan, dat
bewijst hoe op de plek gewerkt is en wat er
verwerkt werd. Doch zeer opmerkelijk troffen
de uitgravers niets van dien aard aan, bij de
overblijfselen van den tempel. Maar wel ont-
dekte zij op ongeveer 20 minuten afstand,
een oude steengoed. Het bleek, dat daar
steenhouwers- en metselaarswerk was verricht,
waarvan nog de sporen waren te vinden. Blijk-
baar waren de steenen voor den tempel uit
de groeve, geheel gereed naar hun plaats
gebracht.

Hoe duidelijk wordt hierin 's Heeren Woord
bevestigd!

AAN VRAGERS.

We hebben weder ettelijken derzulk te woord
te staan en doen dit thans, wij de ruimte 't
niet altijd toelaat. Echter zij nog eens opgemerkt,
dat alleen vragen, die gevoelig in deze afde-
ling kunnen worden behandeld, hier een plaats
vinden.

"Wat is de oorsprong van de spreekwijze:
Spijkers op laag water zoeken? De bedoeling is
bekend genoeg. Maar hoe kan die handeling
daar de voorstelling van zijn? Is de oorsprong
mitschiet uit een historisch feit? Of is het
werkelijk een sinnelijke uitdrukking? Indien
dit laatste, hoe moet dat beeld dan ontstaan en
toegepast worden?"

Zoo vraagt onze lezer P. J. te P. (Java) en
daarmede wil hij iets weten, waarover al menig
heeft nagedacht en zijn gedachten gezegd.
De moeilijkheid zit hier in tweeërlei: 1. Wat
bedoelt men met het gezegd? 2. Vanwaar komt
het? (Bij vele spreekwijzen staat men meestal
enkel voor de zede vraag).

Wat nu het eerste betreft, zoo is de meest
gewone betekenis: aanmerkingen, opmerkingen,
beraamten, afkeuring uitspreken, zonder dat
daarvoor grond is, "oorzaak zoeken" zooals de
Bijbel het noemt.

Ook echter wordt het gebruikt voor nuttich-
ten zoeken, redenen opgeven, die onmogelijk
juist kunnen zijn.

In allen gevallen echter bedoelt het iets zoeken,
waar het niet te vinden is, en ook niet kan
liggen.

Dit nu brengt ons van zelf op Nr. twee.
Als het water laag is, wat in Holland en
Zeeland vaak is te zien, komt de grond daar
door bloot. Wat daarop ligt, in den slijkerigen
grond, soms half verzonken, komt bloot. Dit
nu geeft aanleiding, dat deze en gene op vangst
uitgaat: soms op krabben en andere waterdier-
ren, soms ook als in de steden, op allerlei dat,
weggeworpen of in 't water gevallen, voor den
"voldenkabber" of "morgenster" — gelijk hij
in de stad wel heet — nog bruikbaar is.

Nu is het zoeken van spijkers in vuluis- en
aschhoopen, uit de aach van verbrand hout, in
de steden niets ongewoons. Ik weet een armen
jongen, die met het zoeken van zulke spijkers,
enige centen won, die hij voor de Zending on-
der de heider en gaf. Maar nu zal het wel nooit
voorkomen, wat men ook op laag water zoekt,
dat iemand uigaat om er spijkers op te ripen
of op te halen. Want gesteld al dat ze er wa-

ren, dan zouden zij toch door hun vorm en
zwaarte, van zelf in het slijk zijn verzonken.
Wie dus spijkers op laag water zoekt, zoekt iets
dat hij zal noch kan vinden. En dat komt ge-
heel met de betekenis van 't spreekwoord
overeen.

Doch heel gaarne geef ik deze verklaring, die
louter een eigen meening is, voor beter.

Een tweede vraag (van A. A. te Z.) luidt:
"In 2 Koningen 24: 8 staat, dat de koning
Joachim achtien jaren oud was, toen hij koning
werd en in 2 Kron. 36, dat koning Joachin
acht jaren oud was, toen hij koning werd. Daar
mij dit iets duistert is, zou ik hierover gaarne
eenige inlichtingen van u ontvangen."

Daar deze vraag reeds eens behandeld is,
verwijzen we verder naar de kanteekening in
den Staten Bijbel, (Biblia, uitg. Dr. A. Kuiper,
Dr. H. Bavinck, Dr. F. L. Rutgers, Fiak. Bok-
drukkerij) die zegt bij 2 Kon. 24: 8, op "acht-
tien jaar."

To weten, alleen (gelijk eenige geleerden oor-
deelen) een volmaakt koning, na den dood zijner
vaders. Anders, acht jaren oud zijnde, was hij
door den vader koning gemaakt, om in zoovele
beroerten, het koninkrijk in zijn huis te
verzekeren, en was alzo tien jaren lang, dat
is, tot dat zijn vader stierf, koning geweest, uit
welke oorzaak gezegd wordt, dat hij acht jaren
oud was, toen hij koning werd, 2 Kron. 36: 9.

Eindelijk vraagt een "taalminnaar" wat het
beduidt, dat in een boek uit Zuid-Nederland
voorkomt, (van Mej. Loveling):

"Ge zult er u niet over beloven."

Dit wil zeggen: Gij zult er u zelf niet over
prijzen, d. i. gij zult het u beklaagen. Loven of
beloven is: lof toekennen.
In een oud werk: *Karel de Grote*, leest men
van een heer die goed had gehandeld en tot
wien dan wordt gezegd:

"God love u, dits wel gedaan,
Ende des sal hem in allen hoven,
Met rechte hopen mijn here beloven."

Dat is: mijn heer zal zich er over verheugen,
zich er over gelukkig prijzen.

Dat "zich beloven" is middel-Nederlandsch,
doch thans geheel uit den tijd. 't Nu te gebrui-
ken, geeft onverstanebaarheid of verwarring,
wijl "zich beloven" thans beduidt, zich voorstel-
len, verwachten.

CORRESPONDENTIE.

G. P. te K. Naamloze vragen worden, als
reeds vaak gezegd, niet beantwoord.

HOOGENBIRK.

INGEZONDEN STUKKEN.

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

Geachte Redactie!

Wil ondergetekende even plaats verleen
in uw veelgelezen blad:

In *De Heraut* van 14. October 1900 schrijft
de heer Hoogenbirk een onjuistheid, die niet
onveroordeeld mag blijven. "Aan Vragers" be-
richt hij daar in de voorlaatste zinnende van
zijn antwoord: "Dat is echter zeker, dat zij,
die in 1836 en in 1886 de Ned. Herv. Kerk
verlieten, zich moet 'Hervormden' genoemd
hebben."

Hiertegen sta hier een nadrukkelijk protest.
Een medewerker aan *De Heraut* moest weten,
dat deze onkenning onjuist is; MAAR BOVENAL,
DAT DE DOELANTIE GEEN VERLATEN VAN DE
NED. HERV. KERK IS. Het is al erg genoeg,
dat onbevattelijke lieden van zoo ongerijmd
een denkbeeld maar niet af te brengen zijn.
In heldere hoofden als dat van den heer
Hoogenbirk moest voor zulk een dwaasheid
geen plaats zijn. Hij behoort te weten, dat
schrijver dezes (en vele tienduizenden met hem)
de Ned. Herv. Kerk NIET HEBBEN VERLATEN,
EN TOT GEEN GEVAL WILLEN VERLATEN.

En in geen geval moest men den moed heb-
ben, deze volkomen onjuiste voorstelling te
schrijven in een blad, dat jarenlang het officieel
orgaan der doeleantie is geweest.

Bij voorbaat dankzeggend voor de opname
van dit protest,

Zaandam,

15 October 1900.

Uw Dn.

J. H. FERINGA.

Reformeerde Gezindheid.

Reformeerde Kerken.

BEROEVEN: Oostwolde, Ezemora en Ailingawier,
A. G. H. Schippers, cand. te Zevenbergen — Her-
wijnen, G. Daltuizen, te Nieuwerkerk a/d IJssel —
Barneveld, J. C. van Schelven, te Dieren

AANGENOMEN: Zullichem, A. Brink, te Wer-
kendam

BEDANKT: Wons, H. de Lange, te Gaastmeer —
Grijpskerke, J. T. Jonkers, te Haastrecht — Aal-
den Geesteren, Holten, Schetters en Wester Enden,
Joh. Jansen, cand. te Varsveld — Wormerveer,
R. J. Aalberts, te Opperdoos — Bedum, B. J. P.
Klaarhamer, te Marken. — Kampen, J. Schokking,
te Koudum

Nederlandsch Hervormde Kerk.

BEROEVEN: Noorden, Zevenhoven en Ferwerd,
P. N. Pikaar, cand. te Utrecht. — Sprang, D. Bax
Ha. te Hierden — Rotterdam, J. R. Callenbach,
te Doorn. — Oosterland, J. C. Klein, te Ooster-
wolde. — Frederiksdijk, G. A. van der Berg van
Eijssing, cand. te Hulst. — Dongium en Hevels-
B. Bolt, cand. te Groningen. — Goudriaan, J. W.
G. Engerink, cand. te Utrecht. — West Graafstijk,
D. G. W. L. Roder, cand. te Rotterdam. — Engelen
en Empel, J. H. Israel, cand. te Zalt-Bommel.
Serooskerke en Spijk, J. W. F. Roth Sr., te Wis-
consin (N. Am.), thans tijdelijk te Rotterdam.
— Gaastmeer, H. van Elden, cand. — Oosterwolde,
E. J. Homoot, te Oudekerk a/d IJssel. — Steender-
en, Broers, te Eindhoven — Kolhorn, H. G. W.
Driedee, cand.

AANGENOMEN: Bolsward, F. C. A. Pantekok, te
Tiel — Bergambacht c. a. A. Dekker, te Nieuw-
poort. — Andel, H. Doornveld H. te Ouddorp.
— Finkum en Hilum, H. den Boer, te Wieringerwaard.
— Beldard, F. J. van der Meer, N. van Schouwenburg,
cand. te 's-Gravenhage. — Leerdam, G. E. Meulen,
te Kloetinge. — Ruinen, H. de Groot, cand. te
Groningen. — Saaksum, G. C. W. Vanderkik, cand.
te Groningen. — Oostende, E. B. Couvée te Enter.
— Siens en Francker, F. C. A. Pantekok, te Tiel.
— Poederlooten c. a. B. Moorrees, te Looon op Zand.
— Uithuizermeeden, A. G. J. Barmen 't Loo, te Stand-
daarbuiten.

Advertentie.

Heden overleed na een kortstondig lijden

zijn geliefde Echtgenoot

MARINUS DE WAAL.

op den leeftijd van 51 jaar en 8 maanden.
Zijn leven was Christus, zijn sterven
gewin.

Wed. H. DE WAAL—
MANGOLD.

Batum, 15 Oct. 1900.

Het heeft den Heere behaagd na een
krankheid van weinige dagen door den
dood uit ons midden weg te nemen onzen
broeder

M. DE WAAL, Ouderling.

De Heere verleende hem genade om
gedurende 13-jaren veel te doen voor de
kerk van Christus. OPENBARING 14: 13.

Namens den Kerkeraad
der Geref. kerk:

DS. G. VAN SETTEN Jr.
H. W. ARENSEN.

Batum, 15 Oct. 1900.

L. G. WEISZ & Co.,

Commissionairs in Effecten,

WESTERMARKT No. 21

AMSTERDAM.

BREEBAART'S

ORGELHANDEL,

Damrak 22, Amsterdam.

Vraag Catalogi.

J. L. VAN APELDOORN H. ZOON,

Geldersche Worst en Vleeschwaren.

Fruite kwaliteit. Blijtke prijs.
Vraag Prijskaart.

Verschenen:

De Crisis in

Zuid-Afrika,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Uit de Revue des deux Mondes vertaald

DOOR

C. K. ELOUT.

Prijs f 0.50.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

Amsterdam. VOORHEEN

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Levensverzekering-Bank „KOSMOS,”

gevestigd te ZEIST (Prov. Utrecht).

Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 23 Februari 1862.

Directie: Jhr. F. H. VAN DE POLL en Jhr. F. VAN KEENEN.

Volteekend Maatschappelijk Kapitaal f 1,800,000.—

Ultimo December 1899 bedroegen:

Het verzekerd kapitaal..... f 54,553,510.—
Het waarborgkapitaal..... „ 11,358,859.95
De uitbetaalde verzekeringen..... „ 16,723,109.32

(Het aandeel in de Winst voor verzekerd a. van minstens f 100.— vermeldt Kapitaal bedroeg
over 1899 10 pCt. der Jaarpremie, uit te kooren na twee-jaarlijk bestaan der verzekering).

Verzekeringen van Kapitaal bij overlijden en bij leven.

Gemengde Verzekeringen. Uitsluitverzekeringen.

Studiebeurzen. Lijfrenten. Pensioenen.

volgens tarieven, welke naar de nieuwste gegevens berekend zijn.

Gunstige voorwaarden voor verblijf in Oost- en West-Indië.

Prospectussen en Formulleren kosteloos verkrijgbaar ten Kantore der

Maatschappij te Zeist; bij Heeren Inspecteurs en Heeren Agenten.

Bij J. H. KOK, te Kampen, verscheen:

Salomo's Prediker.

Gerangschikt en verklaard

door

DS. J. KOK.

3 deelen. Prijs f 3.—

In linnen stempelpand. . . . f 3.50.

In leeren f 3.90.

Bij elken Boekhandelaar verkrijgbaar zoodra de uitgever.

Fillalen: Groningen, Apotheker S. SMEDING.

Zaandam, Apotheker VAN DIJK.

JOHANNES KRAMER & Co.,

Dam 13-17 en Vijgendam 12, Amsterdam.

Koopen en verkoopen EFFECTEN, diverse LOTEN en vreemde COUPONS
Wisselen Gouden, Zilveren MUNTEN en vreemde Banknoten. Sluiten PROLONGATIEN
en BELEENINGEN. Nemen gelden a DEPOSITO 1/2 pCt. onder prolongatiekoers. Bedragen
tot en met Duizend Gulden worden op vertoon temgbetaald.

Amsterdamsche Maatschappij van Levensverzekering.

Gevestigd te AMSTERDAM, Ketzersgracht 729.

Maatschappelijk Kapitaal: Een Millioen Gulden.

Commissarissen:

Mr. Th. HEEMSKERK, L. J. S. VAN KEMPEN, H. W. VAN MARLE, Jhr. Mr.
A. F. DE SAVORNIN LOHMAN, J. E. N. Baron SCHIMMELPENNING VAN DER OYE
Directeuren: H. J. VAN VULPEN en H. SERET.

De Maatschappij sluit alle soorten verzekeringen
KAPITAAL en LIJFBENTE tot elk bedrag.

Verschenen bij W. KIRCHNER, Rozen-
gracht 55, Amsterdam:

Tijdwoorden

Vier Leerredenen door

W. H. GISPEN,

***** Predikant te Amsterdam.

ERGERNISSEN*****

DE HEERLIJKEHEID DES HEEREN

BEKENNEN*****

VAN EENERLEI MEENING*****

GODS OPENBARING IN DE

WERELDGEBEURTENISSEN*****

Prijs. . . f 0.75.

Ten voordeele van het

Chr. Nat. Boeren-Comité.

Bij D. A. DAAMEN te Rotterdam verscheen:

Mr. H. J. KOENEN,

Het Recht in den kring van het gezin.

Bijzondere-Juridische schets voor

Juristen en Leeken.

INHOUD: De patriarchale Grondslag onzer
Samenleving. Geschiedenis der Ouderlijke Macht.
Oudere Huwelijksvormen (koop en roofhuwe-
lijk). Het Christelijk Huwelijk. Huwelijksvoor-
waarden. Bastaardij. Moederrecht en Groepen
huwelijk. De vermindering van Bloedschande.

Prijs f 1.50.

Bij ZALSMAN, te Kampen, is verscheen:

FEESTSTOFFEN

DOOR

J. BAVINCK.

Predikant der Gereformeerde Kerk te Kampen.

Negen Leerredenen.

167 bladz. 90 Cent.

Alle Boekhandelaars nemen bestellingen aan

De eerste druk van
PENNING's verhaal:

„DE LEEUW van

MODDERSPRUIT”

is

UITVERKOCHT.

De TWEEDE DRUK is ter perse
Den Haag. H. C. VOORHOEVE Jzn.

Zeldzaam!!

Eijfelverklaring van HENRY en STACK-
HOUSE, in 51 deelen, prachtig Ex., voor den
meestbediende te koop.
Fr. br., motto: „HENRY”, aan het Bureau
van dit blad.

Is verscheen bij GEBR. HUGÉ,
Rotterdam, de 2de druk van de

Verklaring der Nederlandsche

geloofsbelijdenis.

DOOR

DS. ARNOLDUS ROTTERDAM.

Opnieuw uitgegeven en bij ons kerkelijk

publiek ingeleid door Dr. A. KUYPER.

Compleet in 2 deelen. Ingen. f 3.30.

Prospectus op aanvraag verkrijgbaar.

SCOLASTICA.

Om het zoeken of om het vinden?
Of het doel van echte studie,

DOOR

Dr. A. KUYPER.

Prijs f 0.40.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

BOEKHANDEL

Amsterdam. VOORHEEN

Pretoria. HÖVEKER & WORMSER.

Vrije Universiteit.

In dank ontvangen:

Voor de Vereeniging:

Aan Contributie:

Door den heer K. Olthoff te Wildervank
f 20.50; door den heer W. J. Caspers te Hei-
nenoord (2e storting) f 14.50; van den heer B.
v. B. te D. f 25; door den heer H. Rollman
te Bodegraven f 107.50; door den heer K. Vink
te Marken uit Uithoorn (1899) f 28.

Aan Collecten: (voor de Theol. faculteit)

Van de Geref. kerk te Almkirk f 10.10; van
idem te Andel f 4.88; van idem te Dussen f 3.60;
van idem te Giesse Rijswijk f 2.78; van idem
te Meuwien f 2.68; van idem te Nieuwendijk
f 16.84; van idem te Sleuwijk f 5.23; van
idem te Werkendam A f 10.20; van idem te
Werkendam B f 2.48; van idem te Ootlog-
plaat (1